

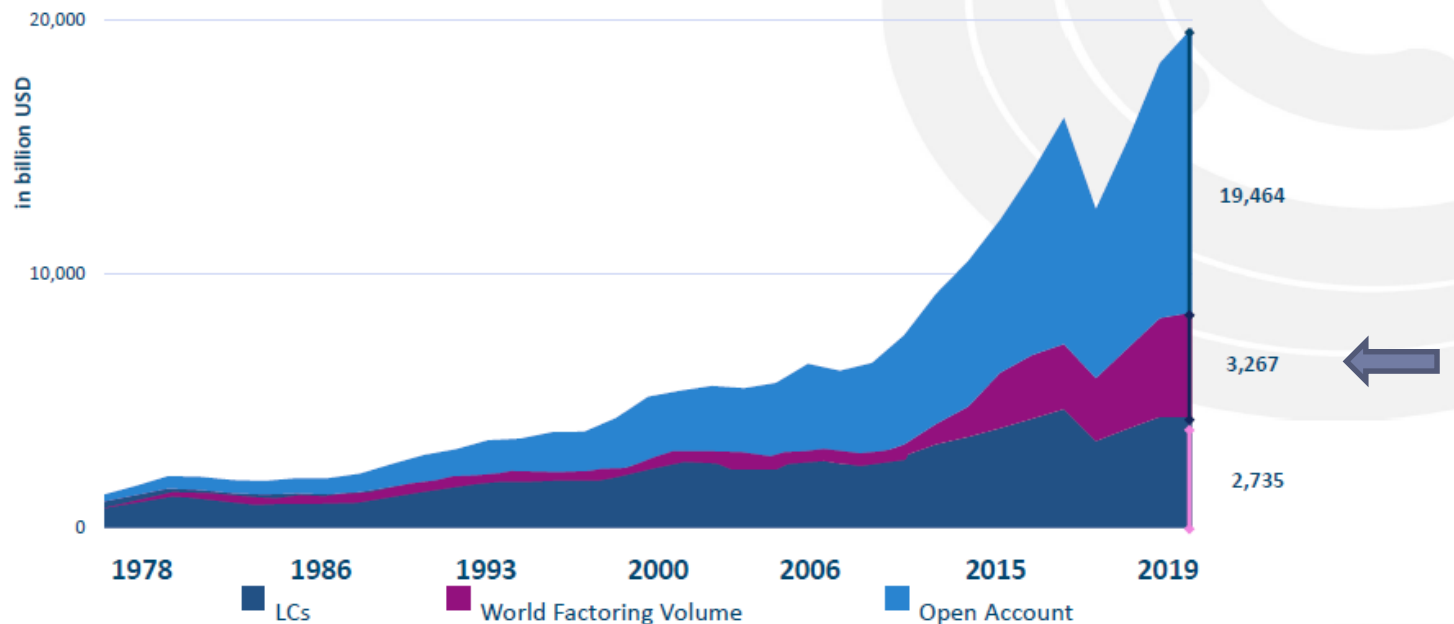
XX Ювілейний
Форум Фінансових
Директорів України

Ринок факторингу в Україні:
Готуємо новий етап розвитку

НАБУ-УАТФФ – УКРАЇНСЬКИЙ АЛЬЯНС
ТОРГОВОГО ФІНАНСУВАННЯ ТА ФАКТОРИНГУ
2021-10

Зростання ринку факторингу в світі

FACTORING, LCs & OPEN ACCOUNT MERCHANDISE TRADE

Відстрочення платежу – нова норма

На умовах відстрочення платежу укладається

65% торговельних контрактів у світі

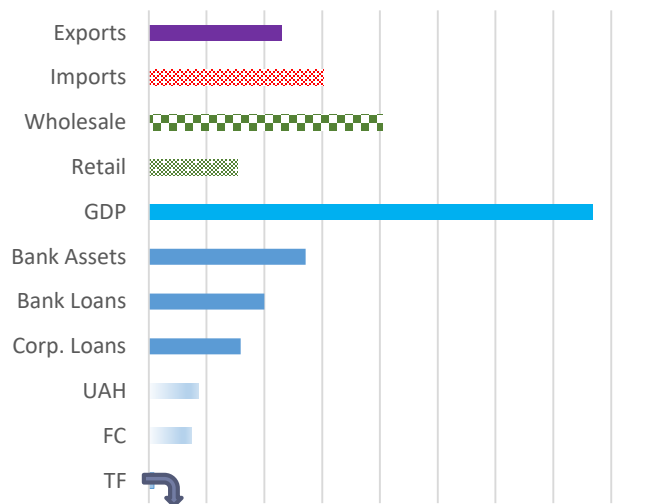
Головний чинник розвитку факторингу: зростання дебіторської заборгованості та попиту на отримання грошей до настання строку платежу.

В Україні загальний обсяг оптової торгівлі – 2,463 млрд. грн. (91.2 Bn USD)

За пропорцією світової статистики, 1,600 млрд. грн. може становити сума дебіторської заборгованості, значна частина якої створює потенціал для розвитку факторингу.

Потенціал фінансування українського бізнесу за допомогою факторингу

Ukraine 2019 - Macro: GDP, Trade, Banking, USD Bn

Загальний ТФ портфель укр. банків у 2019 р.:
1.7bn USD = 5.5% від кредитів юр. особам (vs ~15% в ЄС)

Factoring volume vs GDP, 2019

Country	Factoring, MEUR Data: FCI / NBU	GDP, MUSD	% to GDP
Poland	66,100	585 000	7,7
Turkey	21,900	717 000	4,5
Ukraine	670	153 800	~0,5

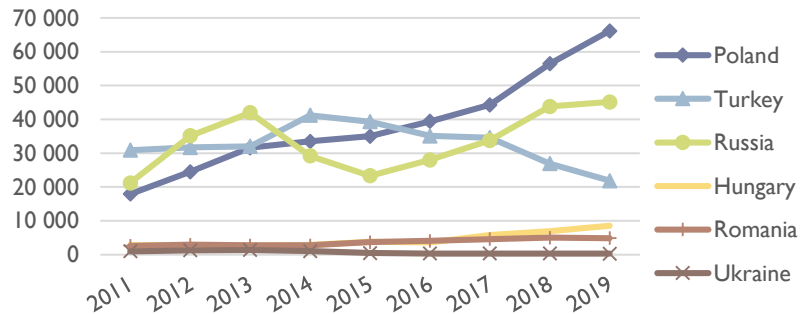
~5% of GDP*
=> 10 bn USD

Прогноз зростання факторингу до 2025 року

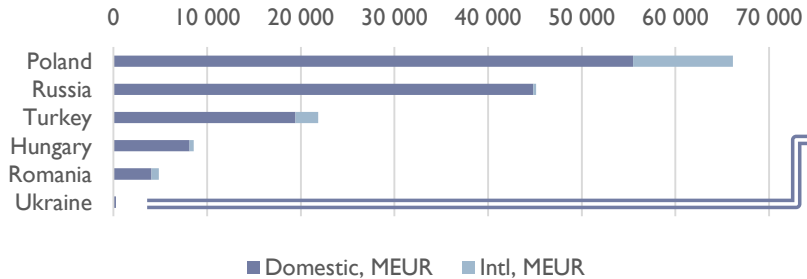
* - Прогноз ВВП у 2025 ~200 bn USD

Еволюція ринку: номінальна присутність факторингу на ринку фінпослуг України

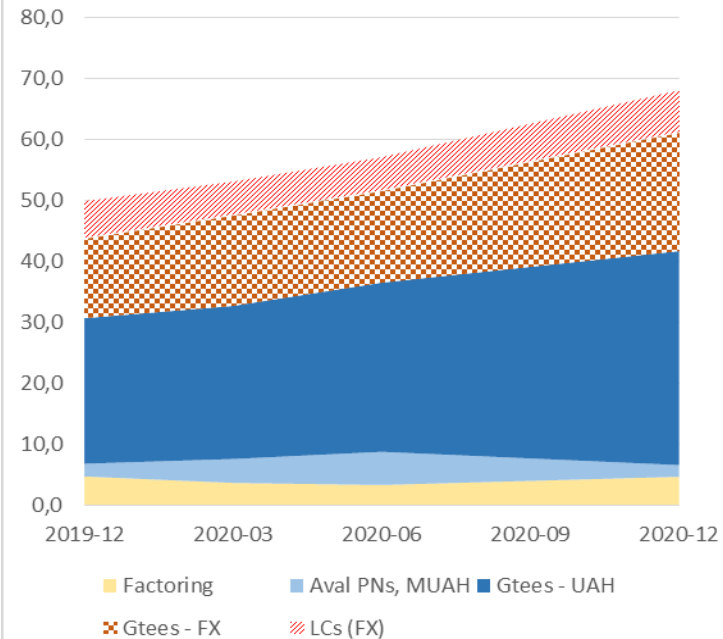
Factoring Market Dynamics, MEUR

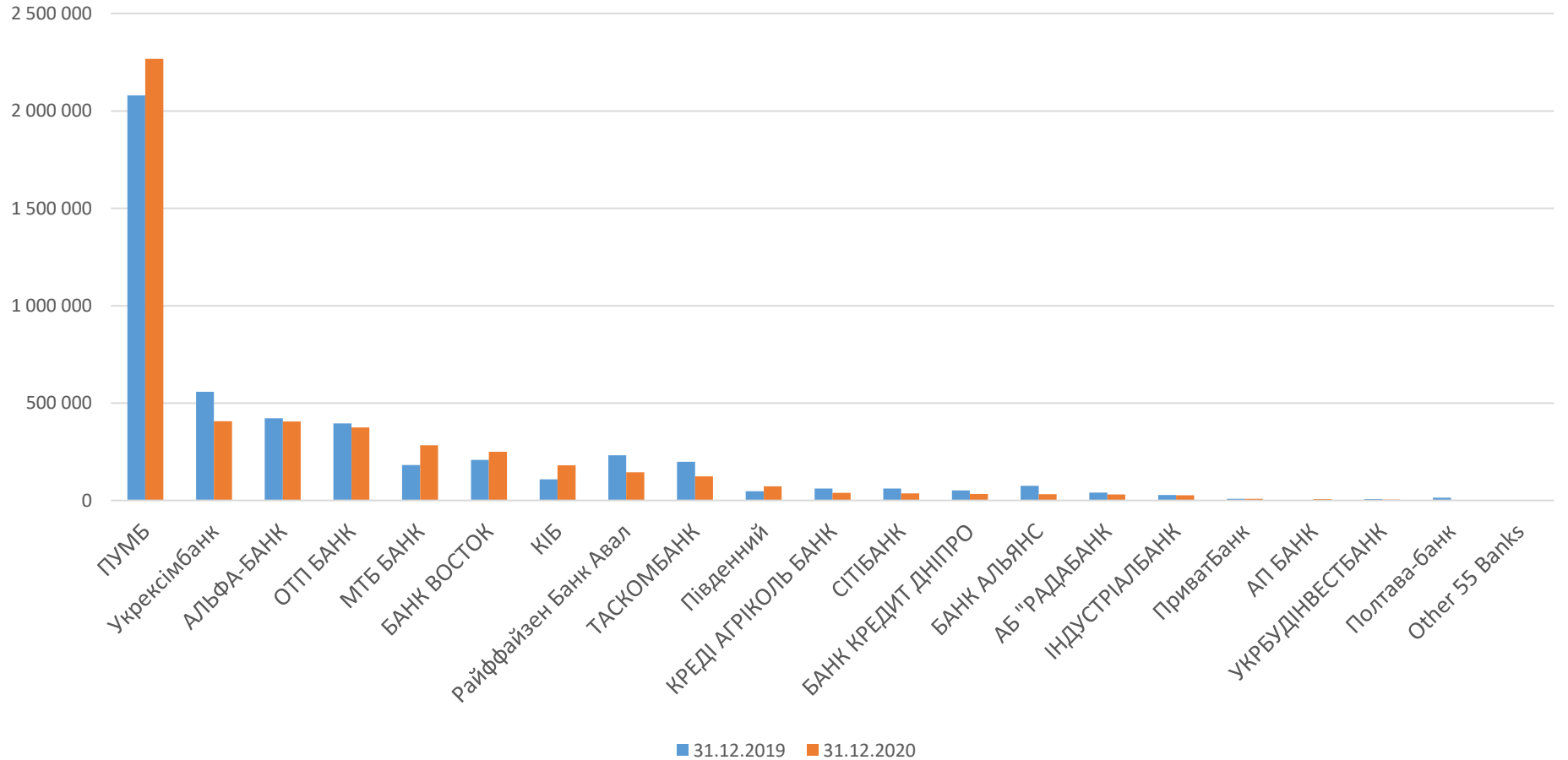
Factoring Structure in 2019, MEUR

TF Portfolio of Ukrainian Banks, MUAH eq.

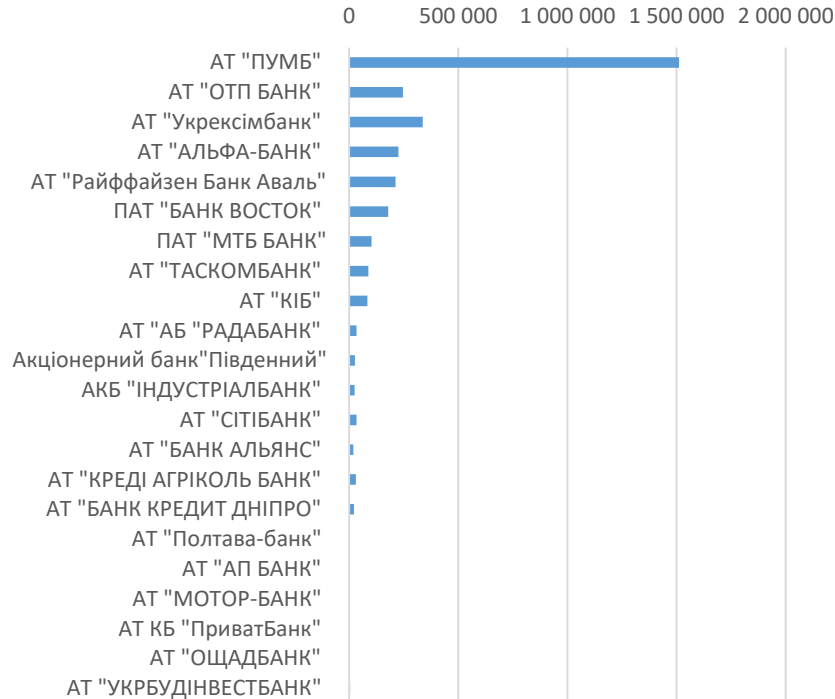

Динаміка портфелю факторингу в банках України – 2019-2020

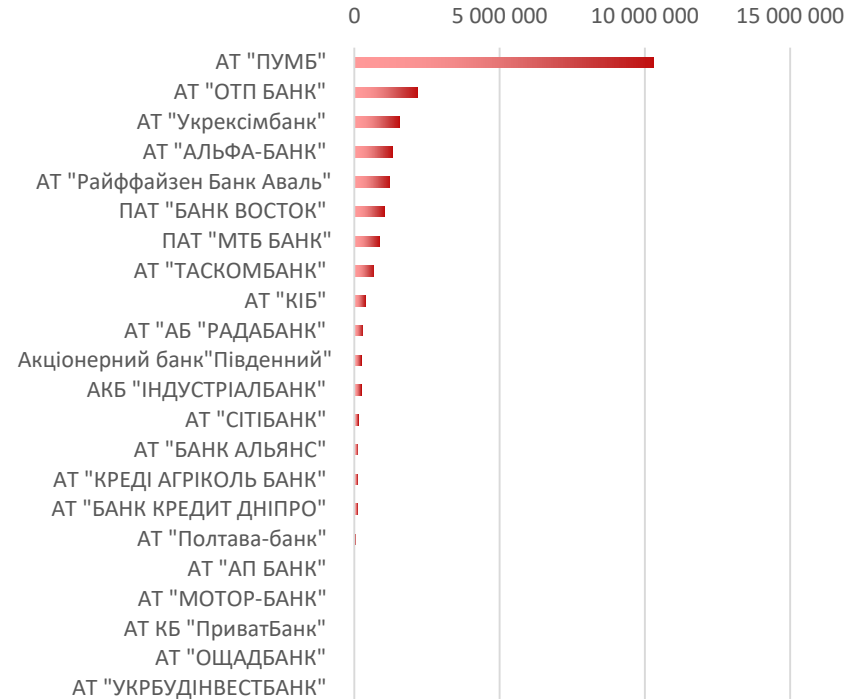

Структура ринку факторингу у 2020 році

Середньомісячний портфель факторингу
в 2020-му році, тис. грн.

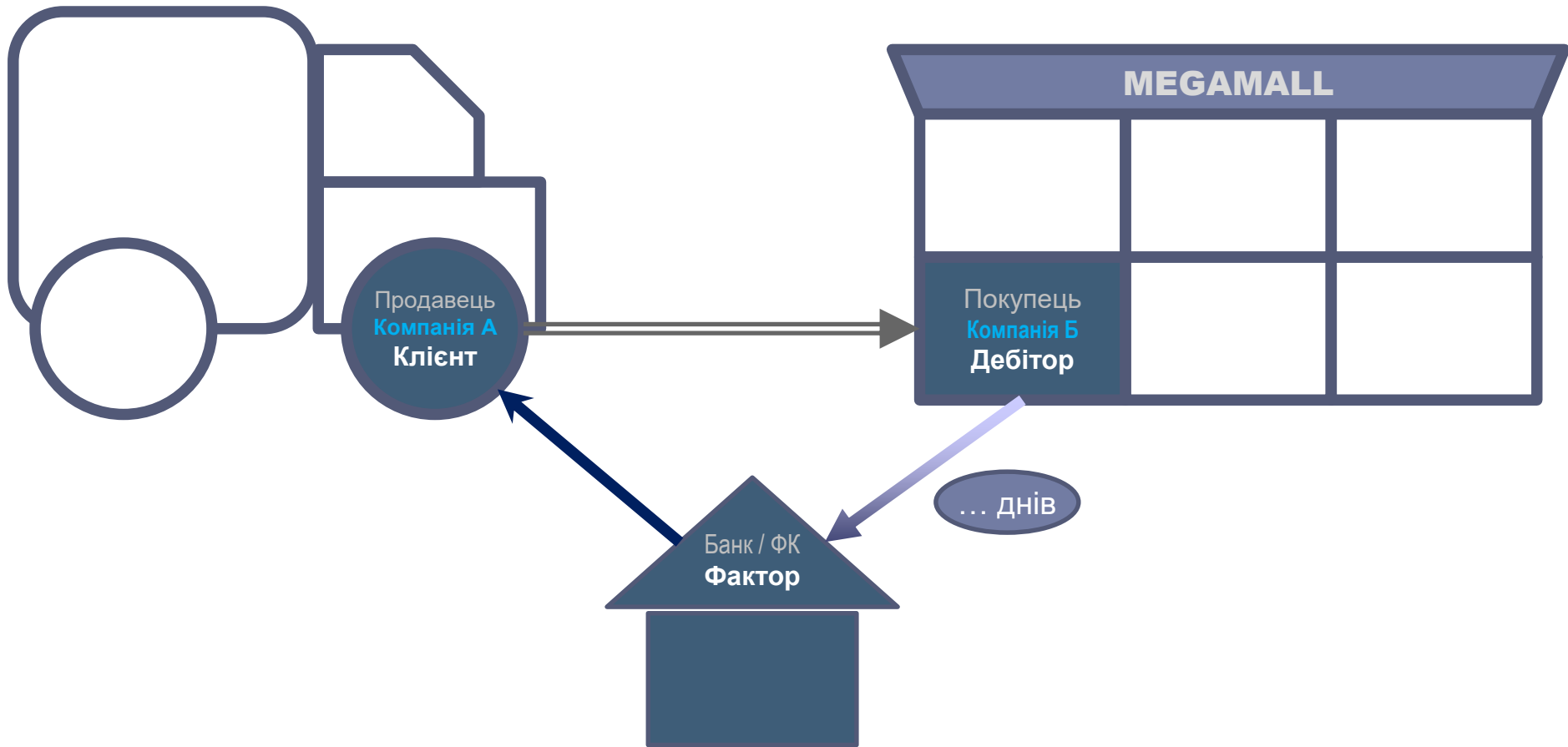

Загальний об'єм операцій факторингу
за 2020 рік, тис. грн

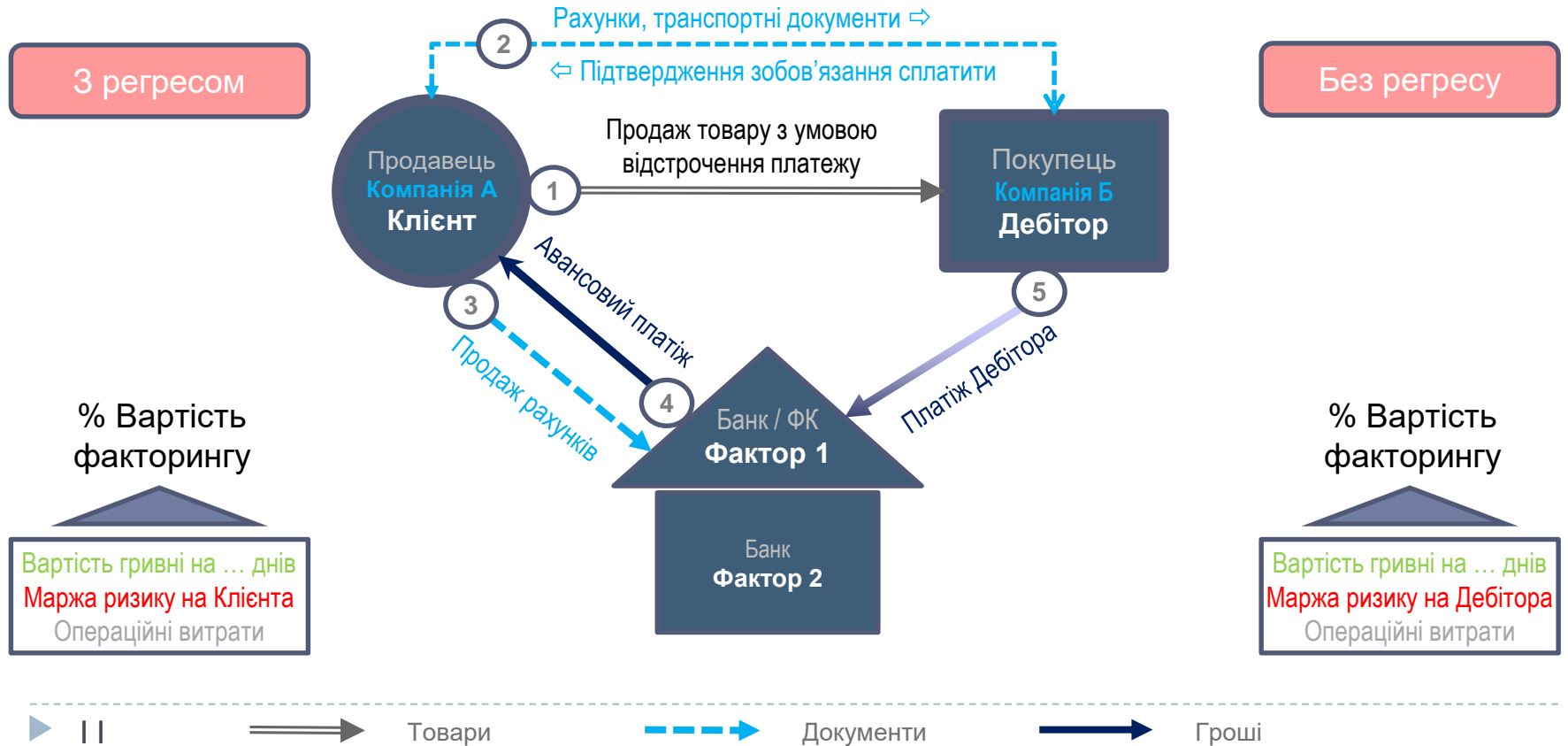

Факторинг для всіх

Загальна схема розрахунків між учасниками торгівлі
за допомогою факторингу

Факторинг: стандарти та особливості

Програма розвитку факторингу в Україні

Концепція для обговорення

Розробник: УАТФФ – Проектний офіс НАБУ

Концепція розвитку ринку факторингу в Україні

Основні напрямки:

1

Координація учасників (стейкхолдерів) та стратегічний розвиток ринку факторингу

2

Комунікація та маркетинг - розвиток попиту та пропозиції на ринку факторингу

3

Забезпечення актуальної та ефективної регуляторної бази ринку факторингу

4

Підтримка створення сучасної ІТ інфраструктури ринку факторингу

1. Координація учасників та стратегія розвитку ринку

Учасники ринку:

- Продавці
- Покупці
- Банки-фактори
- Фактори НБФІ / Фінтех компанії

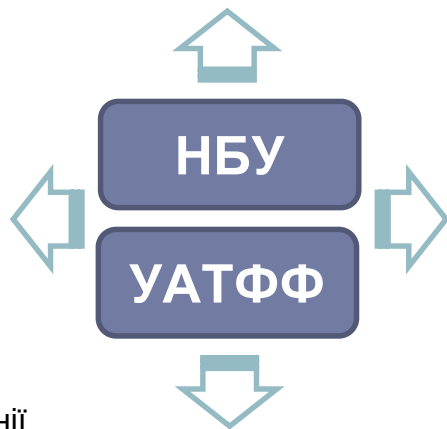
Надавачі пов'язаних послуг:

- Страхові компанії / ЕКА
- Торговельні платформи
- ІТ-компанії (документообіг, облік)
- Надавачі КЕП
- ПРОЗОРРО
- Асоціація медіації
- Кредитні бюро
- Юридичні та консалтингові компанії

Інші стейкхолдери:

- Медіа та комунікації
- Університети та інші навчальні заклади
- Міжнародні фінансові організації

Стратегія розвитку
фін. ринків 2025

Регулятори:

- НБУ (банки та небанківські ФІ)
- Міністерство економіки (держзакупівлі)
- Міністерство Фінансів
- Податкова служба
- Митна служба
- МінЦифри

Інші державні інститути:

- Судова система
- Нотаріуси

Інші регулятори:

- FCI
- ICC
- UNIDROIT

⇒ «Дорожня карта» (стратегія) розвитку факторингу
⇒ Узгодження та координація дій

2. Комунікації та маркетинг – розвиток ринку факторингу

Візія:

- **Стратегічний розвиток** факторингу в Україні як інструменту доступу до фінансування для бізнесу
- **Інформування ринку** та підтримка розвитку продукту
- Популяризація, консультації, створення та **підтримка попиту** на ринку факторингу
- Стандартизація, навчання, координація та **розвиток пропозиції** факторингових послуг

Перші кроки:

- Консультації із учасниками ринку та МФО щодо спільних дій із популяризації факторингу та навчання для факторів і клієнтів
- Вивчення досвіду розвинених ринків щодо комунікаційної та маркетингової підтримки розвитку ринку

З досвіду розбудови ринку факторингу в Польщі

>18,000 клієнтів (2019) звернулися до факторингу за фінансуванням

Загалом розрахунки стосуються >300,000 підприємств-дебіторів

30 факторів (в т.ч. банків) сплатили >12 млн. рахунків на суму >60 млрд. ЄВРО

«Стратегія комунікацій» для розвитку ринку факторингу в Україні

3. Забезпечення регуляторної бази ринку факторингу

Напрямки реформування **законодавства**:

- Відокремлення факторингу торговельних операцій від управління заборгованістю
- Запровадження страхування на ринку факторингу
- Вдосконалення електронного документообігу у сфері торгівлі (е-інвойсинг)

Удосконалення **регулювання**:

- Перегляд підходів до управління ризиками
- Бухгалтерський облік
- Валютний контроль у міжнародному факторингу
- Звітність про діяльність факторів

Створення **правил** ринку:

- Правила поведінки учасників ринку факторингу
- Правила вирішення спірних питань
- Запровадження обліку неринкової поведінки

Програма реформи законодавчої та регуляторної бази факторингу

Основні засади розвитку:

- Закон про факторинг

Законодавство, що потребує перегляду:

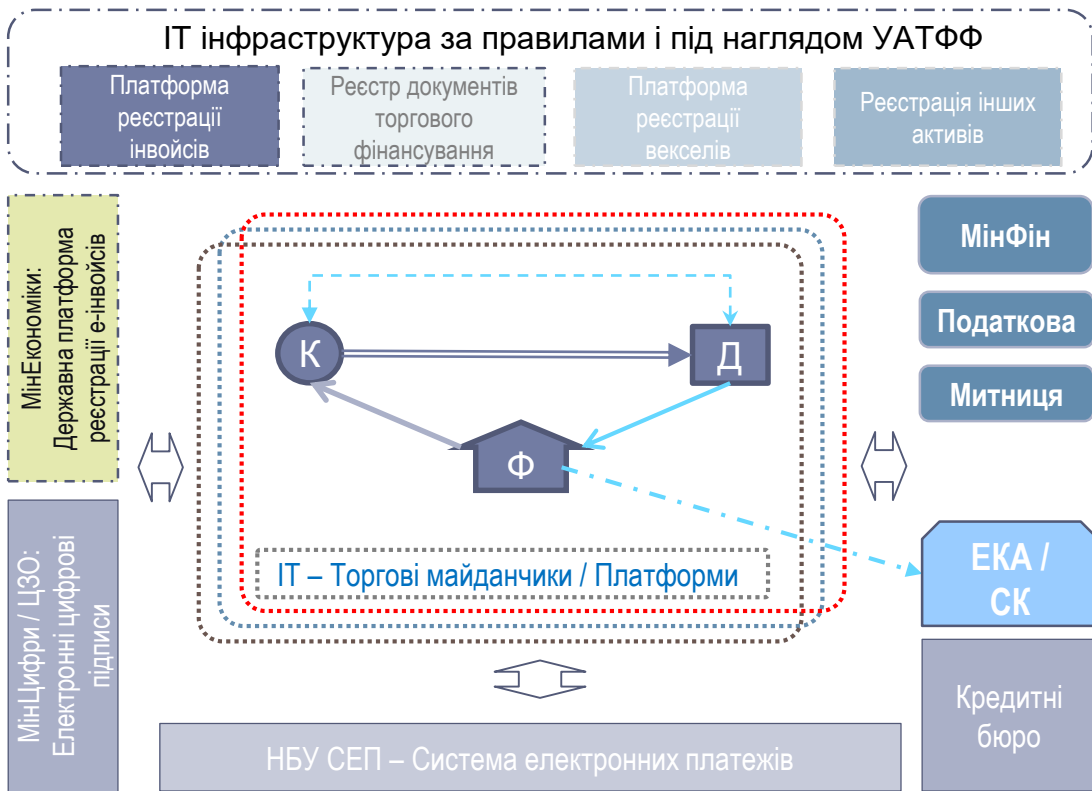
- ЦКУ / ПКУ/Господарський кодекс України
- Закон про банки та банківську діяльність
- Закон про страхування / ЕКА
- Закон про державні закупівлі

Регулятивні документи:

- Постанова НБУ №351 (Оцінка ризиків)
- Постанова НБУ №14 (Бух. облік)
- ...

4. Підтримка створення ІТ інфраструктури ринку факторингу

ІТ інфраструктура за правилами і під наглядом УАТФФ

Учасники ринку:

К – Клієнт / Продавець
Д – Дебітор / Покупець
Ф – Фактор – Банк або НБФУ
ЕКА/СК – Експортно-кредитне агентство / Страхові компанії
ІТ – сервісні провайдери

Зацікавлені сторони:

НБУ – банківський / факторинговий сектори
ЕЦП – е-підписи
УАТФФ – Асоціація факторів в структурі НАБУ (банківський / факторинговий сектори)

Цілі:

- Є очевидні переваги від скоординованого підходу до встановлення **стандартів цифрової взаємодії** між різними учасниками ринку факторингу;
- **Загальнонаціональні платформи, рішення та реєстри** можуть значно знизити поточні витрати і ризики, а також прискорити розвиток ринку;
- Реєстри можуть бути організовані на базі **державного регулювання та/або правил СРО учасників ринку**
- **Конкуренція між надавачами комерційних** сервісів створить умови для розвитку та підвищення якості

Мапа ІТ Інфраструктури ринку факторингу

Існуюча інфраструктура

- НБУ СЕП, ЕЦП, кредитні бюро

Нова інфраструктура

- Реєстрація інвойсів, док-тів торгового фінансування і т.д.

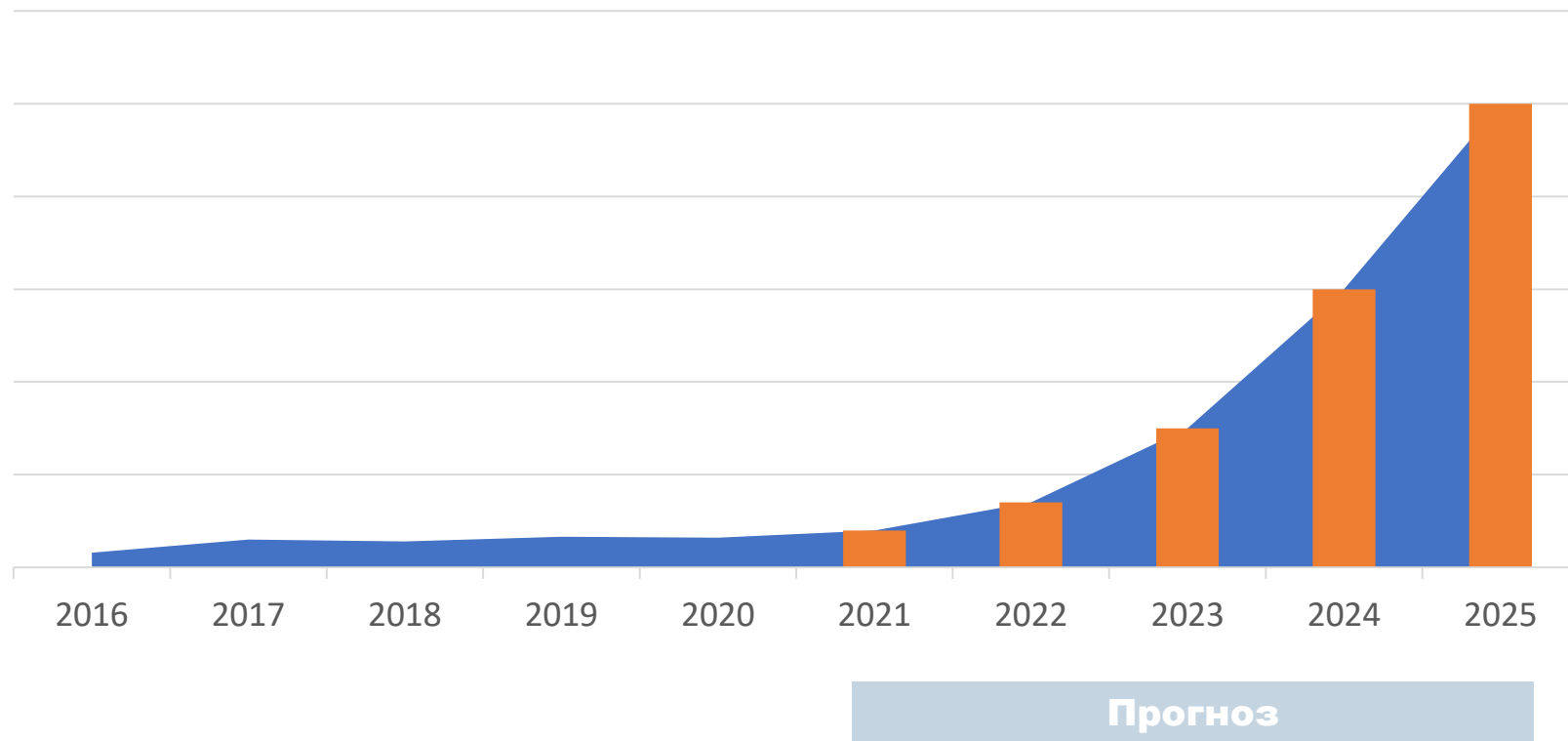

Що далі?

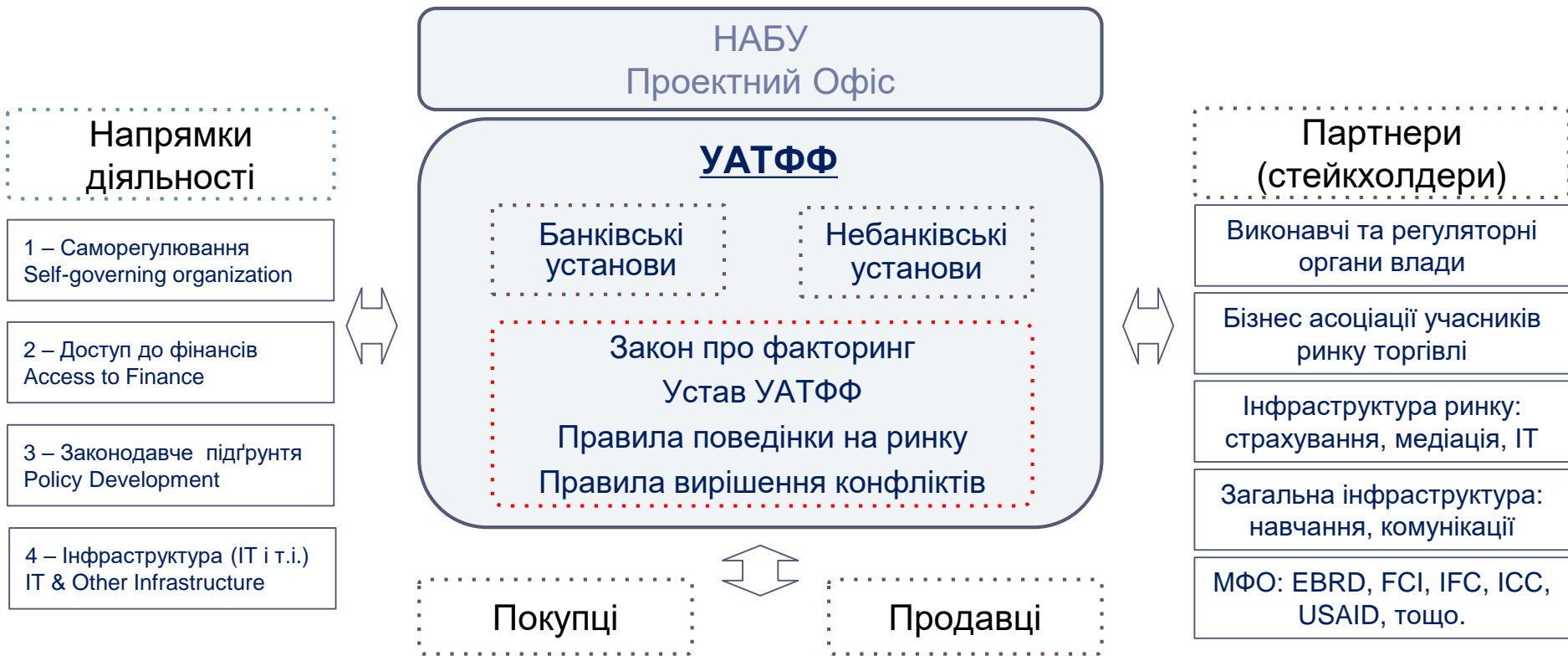
Зростання ринку факторингу в Україні

Факторинг в Україні: тренд розвитку

Середньорічний баланс, млрд. грн.

НАБУ-УАТФФ: саморегулівна організація учасників ринку факторингу

«Дорожня карта» розвитку факторингу НАБУ-УАТФФ

Створення асоціації (УАТФФ)	УАТФФ – проект НАБУ з питань розвитку ТФ і факторингу	Розробка кодексу асоціації Стандарти роботи ринку	Розвиток саморегульованої організації	Координація роботи ринку	Організація факторів в т.ч. банків: навчання, професійні стандарти, вирішення спорів
Розвиток ринку	Конференції для обміну знаннями Заохочення стейкхолдерів	Навчання Комунікації Статистика Прозорість	Сталий розвиток Комунікації Статистика Прозорість		Маркетинг факторингу , навчання, інформування, прозорість
Удосконалення законодавства та регулювання	Пропозиції Роб. Групи НБУ/НАБУ Ревізія ТФ/Факт. регулювання	Закон про факторинг та ін. Регулювання: ризику, облік	Корегування на основі аналізу роботи ринку		Оптимальне законодавче та регулятивне середовище, страхування ризиків
ІТ інфраструктура	Розробка Атласу ІТ інфраструктури Контакти із партнерами	Дизайн-проект, юр. база нової інфраструктури ринку	Створення ключових елементів нової ІТ інфраструктури	Адаптація та вдосконалення взаємодії учасників ринку	Сучасна ІТ інфраструктура – прискорення операцій, запобігання шахрайства

2020

2021

2022

2023

2024

2025